2025/889

13.5.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2025/889 НА СЪВЕТА

от 12 май 2025 година

в подкрепа на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение.

(2) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпасите за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“.

(3) На 8 декември 2008 г. Съветът прие заключения и документ, озаглавен „Нови насоки за действие от страна на Европейския съюз в борбата срещу разпространението на оръжия за масово унищожение и системите за тяхната доставка“, в който се посочва, че в действията на Съюза за предотвратяване на разпространението може да се използва подкрепата, предоставяна от неправителствена мрежа за неразпространение, която обединява институции на външната политика и научноизследователски центрове, специализирани в стратегическите области на Съюза, като същевременно се развиват съществуващи полезни мрежи. Тази мрежа може да се разшири до институции в трети държави.

(4) На 26 юли 2010 г. Съветът прие Решение 2010/430/ОВППС [1] за създаване на европейска мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението, в което се предвижда, че техническото изпълнение на посоченото решение се осъществява от Консорциума на ЕС по неразпространението („Консорциумът“). Това решение беше последвано от решения 2014/129/ОВППС [2], (ОВППС) 2017/632 [3], (ОВППС) 2017/1195 [4], (ОВППС) 2018/299 [5], (ОВППС) 2021/648 [6] и (ОВППС) 2022/597 [7] на Съвета, в подкрепа на дейностите на европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението.

---

[1] Решение 2010/430/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 г. за създаване на европейска мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 202, 4.8.2010 г., стр. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/430/oj).

[2] Решение 2014/129/ОВППС на Съвета от 10 март 2014 г. за популяризиране на европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 71, 12.3.2014 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/129(1)/oj).

[3] Решение (ОВППС) 2017/632 на Съвета от 3 април 2017 г. за изменение на Решение 2014/129/ОВППС за популяризиране на европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 90, 4.4.2017 г., стр. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/632/oj).

[4] Решение (ОВППС) 2017/1195 на Съвета от 4 юли 2017 г. за изменение на Решение 2014/129/ОВППС за популяризиране на европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 172, 5.7.2017 г., стр. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1195/oj).

[5] Решение (ОВППС) 2018/299 на Съвета от 26 февруари 2018 г. за популяризиране на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 56, 28.2.2018 г., стр. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/299/oj).

[6] Решение (ОВППС) 2021/648 на Съвета от 16 април 2021 г. за изменение на Решение (ОВППС) 2018/299 за популяризиране на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването в подкрепа на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 133, 20.4.2021 г., стр. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/648/oj).

[7] Решение (ОВППС) 2022/597 на Съвета от 11 април 2022 г. за популяризиране на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването (ОВ L 114, 12.4.2022 г., стр. 75, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/597/oj).

(5) Изборът на Консорциума като единствен бенефициер на безвъзмездни средства в този случай е обоснован от волята на Съюза, с подкрепата на държавите членки, да продължи плодотворното сътрудничеството на Консорциума с Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението. Консорциумът се управлява от шест експертни центъра и действа въз основа на установена мрежа от над 100 експертни центъра, научноизследователски центрове и университетски департаменти, която обединява почти целия неправителствен експертен опит в областта на неразпространението и разоръжаването в Съюза, включително образувания във всички държави членки,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С цел да се допринесе за засиленото изпълнение на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение и на Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпасите за тях, подкрепата за дейностите на Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването се удължава с оглед продължаване на работата по изпълнението на следните цели:

а) насърчаване на научните изследвания и дебатите в областта на политиката и сигурността в рамките на гражданските общества, и по-специално сред експерти, изследователи и представители на академичните среди, относно мерките за предотвратяване и борба с разпространението на оръжия за масово унищожение (ОМУ) и системите за тяхната доставка, както и разпространението на конвенционалните оръжия, включително контрола върху износа;

б) предоставяне на участниците в съответните подготвителни органи на Съвета на възможността да се консултират с Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването по въпросите, посочени в буква а);

в) насърчаване на размисъла и вземането на решения в Съвета по въпросите, посочени в буква а), по-специално чрез представяне на доклади и/или препоръки на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“) и на държавите членки;

г) принос за повишаване на осведомеността на трети държави относно предизвикателствата, свързани с разпространението и разоръжаването, и потвърждаване на необходимостта от работа за намирането на разрешението на предизвикателствата в сътрудничество със Съюза, включително в контекста на многостранни форуми;

д) принос за натрупването на експертен опит и институционален капацитет, свързани с въпросите, посочени в буква а), в експертните групи и правителствата в Съюза и в трети държави, включително чрез подобряване на образованието в тази област, повишаване на осведомеността сред младите поколения и насърчаване на следващото поколение изследователи и специалисти, особено жените.

2. Подкрепяният от Съюза проект включва следните конкретни дейности:

а) организиране на годишните конференции всяка календарна година;

б) организиране на годишните консултативни срещи всяка календарна година;

в) организиране на *ad hoc* семинари, съпътстващи прояви и експертни брифинги;

г) публикуване на документи за политиката;

д) насърчаване и укрепване на образованието чрез инфраструктура и курсове за електронно обучение, център за педагогически ресурси и курс за обучение за повишаване на осведомеността относно разпространението;

е) популяризиране на въпросите, свързани с неразпространението и разоръжаването, сред младите жени и следващото поколение, чрез стажантска програма и чрез Инициативата за младите жени и следващото поколение;

ж) годишните посещения на стипендиантите на ООН по въпросите на разоръжаването в институциите на Съюза в Брюксел;

з) популяризиране и комуникация, включително работата на уебсайта и мрежовата платформа на Консорциума на ЕС по неразпространението („Консорциумът“), както и производство на подкаст.

Подробно описание на проекта се съдържа в приложението.

Член 2

1. Върховният представител отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на дейностите, посочени в член 1, параграф 2, се осъществява от Консорциума, който се състои от: Fondation pour la Recherche Stratégique (FRS), Peace Research Institute Frankfurt (PRIF), International Institute for Strategic Studies Europe (IISS-Europe), Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), International Affairs Institute (IAI) в Рим и Vienna Center for Disarmament and Non-Proliferation (VCDNP).

3. Консорциумът изпълнява техническото изпълнение на дейностите, посочени в член 1, параграф 2, под ръководството на върховния представител. За тази цел върховният представител сключва необходимите договорености с Консорциума.

4. Държавите членки и Европейската служба за външна дейност предлагат приоритети и теми, които са от особен интерес за извършваната в научноизследователските програми на Консорциума оценка, които да бъдат разглеждани в работни документи и по време на семинари, в съответствие с политиките на Съюза.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на проекта, обхващащ дейностите по член 1, параграф 2, е в размер на 4 500 000 EUR.

2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.

3. Комисията осигурява надзор за правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел Комисията сключва с Консорциума споразумение за отпускане на безвъзмездни средства. В споразумението се предвижда, че Консорциумът следва да осигури видимост за приноса на Съюза в съответствие с размера на този принос.

4. Комисията полага усилия да сключи посоченото в параграф 3 споразумение във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всякакви трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за прилагането на настоящото решение въз основа на редовни доклади, изготвяни от Консорциума. Тези доклади представляват основа за оценката, извършвана от Съвета.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1, параграф 2.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Срокът на действие на настоящото решение обаче изтича 6 месеца след приемането му, ако към този момент такова споразумение още не е сключено.

Съставено в Брюксел на 12 май 2025 година.

За Съвета

Председател

B. NOWACKA

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТЕН ДОКУМЕНТ

КОНСОРЦИУМ НА ЕС ЗА НЕРАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ОРЪЖИЯ И РАЗОРЪЖАВАНЕ (ФАЗА V)

Консорциумът на ЕС за неразпространение на оръжия и разоръжаване (EUNPDC) беше създаден от Съвета на Европейския съюз с цел изграждане на европейска мрежа от независими експертни центрове, която да насърчава политическия диалог и диалога в областта на сигурността, както и обсъждането в дългосрочен план на мерките за борба с разпространението на оръжията за масово унищожение (ОМУ) и системите за тяхната доставка. Този диалог и това обсъждане обхващат и въпроси, свързани с конвенционалните оръжия, включително малките оръжия и леките въоръжения (МОЛВ). Проектът беше стартиран през 2010 г. с Решение 2010/430/ОВППС на Съвета, след което ЕС поднови подкрепата си за още три негови фази — през 2014 г. (с Решение 2014/129/ОВППС на Съвета), през 2018 г. (с Решение (ОВППС) 2018/299 на Съвета) и през 2022 г. (с Решение (ОВППС) 2022/597 на Съвета). Изпълнението на фаза IV ще приключи през май 2025 г.

Понастоящем в състава на EUNPDC влизат: Фондацията за стратегически изследвания (Fondation pour la Recherche Stratégique, FRS), Институтът за международни отношения (Istituto Affari Internazionali, IAI), Международният институт за стратегически изследвания — офиса за Европа (International Institute for Strategic Studies Europe, IISS-Europe), Институтът за изследване на мира във Франкфурт (Peace Research Institute Frankfurt, PRIF), Стокхолмският международен институт за изследване на проблемите на мира (Stockholm International Peace Research Institute, SIPRI) и Виенският център за разоръжаване и неразпространение (Vienna Center for Disarmament and Non-Proliferation, VCDNP). През годините Мрежата се разшири до 116 члена — експертни центрове, изследователски центрове и университетски департаменти, намиращи се във всички държави — членки на ЕС, и понастоящем в седем други държави (Грузия, Норвегия, Обединеното кралство, Сърбия, Турция, Украйна, Швейцария).

Ролята на Консорциума е да координира и популяризира Мрежата и да предоставя експертния ѝ опит на ЕС с цел осъществяване на принос към дискусиите по политиките за неразпространение, контрол върху износа на оръжия и разоръжаване в съответните органи и разпространяване на идеи, анализи и препоръки. Консорциумът изпълни тази си задача чрез разнообразен набор от дейности, включително международни конференции и срещи, образователни дейности, публикации и информационни дейности. По време на фаза IV от проекта обхватът на дейностите на Консорциума се разшири с оглед на необходимостта от повишаване на капацитета, осведомеността и възможностите в областта на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването сред следващото поколение учени и специалисти. Беше обърнато особено внимание и на необходимостта от включване на повече жени в работата. Друг приоритет беше изграждането на осведоменост и капацитет в областта на природните науки по въпросите на сигурността и свързването на този експертен опит с общността, занимаваща се с неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването. Това стана особено важно предвид бързото развитие в областта на нововъзникващите технологии.

Поради непрекъснатите промени и предизвикателства в областта на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването организационните, научно-изследователските и информационните дейности на Консорциума и Мрежата са от особено значение за ЕС и неговите държави членки. Въз основа на работата, извършена по време на предходните фази на проекта, фаза V на EUNPDC, представена в настоящия документ, отразява начина, по който проектните дейности могат да продължат да дават възможност на Консорциума и Мрежата да допринасят за работата на ЕС в тази важна област и да засилят допълнително ролята му в световен мащаб чрез увеличаване на ангажираността с правителствата, научноизследователските центрове, образователните институции и аудиторията (включително по-младото поколение) в други региони. Дейностите ще допринесат за дебатите по политиките в Европа и в световен мащаб; ще засилят изграждането на мрежи и сътрудничеството в областта на научните изследвания; ще осигурят напредък в образованието в областта на неразпространението и разоръжаването; и ще изградят капацитет и експертен опит в ЕС и извън него.

1. **Общо управление**

В рамките на общото управление SIPRI ще продължи да наблюдава и координира дейностите на Консорциума и Европейската мрежа от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването (Мрежата), включително чрез организирането на срещи на Управителния комитет между представители на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), Европейската комисия и Консорциума и изпълнението на задълженията за докладване. Това включва управление и актуализиране на съществуващата мрежа от независими експертни центрове, както и по-нататъшно разширяване на многообразието на Мрежата по отношение на академични дисциплини и география, осигуряване на израз на гледните точки на жените и младите хора и наличие на експертен опит в областта на равенството между половете в Мрежата, както и поставяне на специален акцент върху засиленото взаимодействие с организации в Източна и Югоизточна Европа, а също така и с организации от областта на природните и техническите науки. Ангажирането на Мрежата ще включва също така насърчаване и споделяне на чувствителни към многообразието и ориентирани към приобщаване практики в Мрежата и в областта на неразпространението и разоръжаването като цяло.

Общото управление предполага също всички членове на Консорциума да разполагат с време за изпълнението на общи управленски задачи (напр. участие в координационни заседания, представяне на разработки на координатора) и разходи за видимост, включително представляване на Консорциума на международни събития. Представителите на членовете на Консорциума, ЕСВД и Европейската комисия ще продължат също така да допринасят за съдържанието и организацията на

годишната конференция и други проекти (напр. консултативната среща, поредиците публикации и ad hoc семинарите) като част от функцията на програмния комитет на EUNPDC.

2. **Описание на компонентите на проекта**

Следните цели са хоризонтални и се отнасят до всички компоненти на проекта:

— гарантиране на равенството между половете и многообразието в географско отношение във всички дейности

— подпомагане на следващото поколение експерти в областта на неразпространението и разоръжаването

— по-нататъшно подобряване на интердисциплинарните изследвания, сътрудничеството и образованието в областта на природните и социалните науки чрез увеличаване на броя на институциите за природни и технически науки в Мрежата и чрез засилване на участието на природните и техническите науки в дейностите на EUNPDC; и

— разширяване на партньорствата, информационните дейности и изграждането на капацитет, така че да обхванат мрежи, институции и експерти в различни региони по света, например чрез организиране и участие в ad hoc семинари в други региони, чрез отваряне на стажовете и курсовете за повишаване на осведомеността относно разпространението на оръжия за участници от държави извън Европа, включително от Глобалния юг, чрез организиране на съвместни съпътстващи прояви и включване на оратори от държави извън Европа в такива прояви; чрез превод на курсове за електронно обучение; и чрез увеличаване на разнообразието от ресурси за обучение, налични на уебсайта на EUNPDC.

2.1 **Организиране на годишна конференция по неразпространението и разоръжаването (водещ институт: IAI)**

Цел и описание на компонента на проекта

На годишната конференция с участието на правителствени експерти, независими експертни центрове и други специалисти от академичните среди от ЕС и асоциираните държави, както и от трети държави, ще бъдат обсъдени и набелязани по-нататъшни мерки за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, както и свързаните с тях цели в областта на разоръжаването, и ще бъдат разгледани предизвикателствата, свързани с конвенционалните оръжия, включително противодействието на незаконната търговия и прекомерното натрупване на МОЛВ и боеприпаси за тях, както и отнасящите се до тях рискове и възможностите, предоставяни от нововъзникващите технологии.

По време на фаза V (2025—2028 г.) тази дейност ще обхваща ежегодното организиране на годишна конференция. Намерението на Консорциума е конференцията да бъде провеждана присъствено, с възможност за излъчване на живо на част от събитието. Освен това:

— непосредствено преди или след годишната конференция ще се провеждат присъствени или виртуални годишни срещи на Мрежата;

— срещата Next Generation ще бъде организирана непосредствено преди или след годишната конференция и ще бъде свързана с други дейности с участието на млади експерти (вж. точка 2.6 от настоящия документ);

— бенефициентите и менторите от менторската програма на EUNPDC ще бъдат поканени да участват в конференцията и в отделни срещи, организирани паралелно на конференцията, за да извлекат полза от личното си присъствие.

Резултати от компонента на проекта

— поддържане на голяма международна конференция по въпросите на неразпространението и разоръжаването под европейско ръководство, която да продължи да бъде основно средище за насърчаване на стратегическото обсъждане на мерките за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, както и на свързаните с тях цели в областта на разоръжаването, също така с оглед на справянето с предизвикателствата, свързани с конвенционалните оръжия, включително противодействие на незаконната търговия и прекомерното натрупване на МОЛВ и боеприпаси за тях, както и отнасящите се до тях рискове и възможности, предоставяни от нововъзникващите технологии.

— повишаване на видимостта и осведомеността за политиките на Съюза в областта на неразпространението на ОМУ и МОЛВ и по отношение на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените (ХБРЯ) рискове сред правителствените служители, академичните среди и гражданското общество на трети държави.

— популяризиране на ролите на Мрежата и на Съюза в тази област.

— укрепване на експертния опит в областта на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването, в частност в държавите, където той е недостатъчен, включително в трети държави, с акцент върху подкрепата за следващото поколение.

— изготвяне на ориентирани към действия препоръки, които ще подобрят изпълнението на стратегиите на ЕС за неразпространението на ОМУ и за МОЛВ и ще послужат като полезна подготвителна стъпка за действията на Съюза и международната общност, свързани с неразпространението и конвенционалните оръжия.

— подобряване на осведомеността и познанията сред институциите на Съюза, държавите членки, гражданското общество и трети държави относно заплахите, свързани с ОМУ и средствата за тяхната доставка, което би дало възможност за по-добро прогнозиране.

2.2 **Организиране на годишна консултативна среща по неразпространението и разоръжаването (водещ институт: FRS)**

Цел и описание на компонента на проекта

По време на консултативните срещи, в които участват представители на ЕС, държавите членки и неправителствени експерти, се обсъждат и проучват решения на краткосрочните и средносрочните предизвикателства пред Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването, по-специално ОМУ и средствата за тяхната доставка, конвенционалните оръжия, включително МОЛВ, новите видове оръжия и системите за доставка.

По време на фаза V на проекта тази дейност ще включва организирането на една консултативна среща годишно, разделена на две части, обхващащи съответно въпроси от областта на CONOP и COARM, както и изготвянето на доклади и/или препоръки на тази тема. Програмата за тези събития ще се изготвя в тясно сътрудничество с работните групи на ЕСВД и Съвета по ОВППС в областта на неразпространението и разоръжаването (CONOP) и контрола върху износа на оръжие (COARM). Когато е уместно, ще се провеждат консултации с други органи (напр. работната група на ЕСВД по въпросите на космическото пространство). По-конкретно:

— продължителността на годишната консултативна среща ще бъде максимум 2 дни, разпределени между сесиите на CONOP и COARM; срещата ще бъде присъствена, с участие във всяка от тези две сесии на CONOP и COARM на максимум 50 представители на европейски експертни центрове, държави от ЕС и институции на ЕС, специализирани по въпросите на разоръжаването и неразпространението на ОМУ и по въпросите на конвенционалните оръжия, включително МОЛВ, както и в областта на нововъзникващите технологии;

— консултативната среща ще бъде присъствена, за да може обменът между участниците да бъде възможно най-интензивен.

Резултати от компонента на проекта

— обмен на информация и анализ по отношение на актуалните тенденции, свързани с разпространението, между специалисти, прилагащи политиките на практика, и неправителствени експерти от държавите членки, както и специализирани служители от ЕСВД и институциите на Съюза.

— обсъждане на най-добрите начини и средства за изпълнение на политиките на Съюза срещу разпространението.

— предоставяне на конструктивна обратна връзка от страна на независимите европейски експертни центрове до Съюза относно неговите стратегии срещу разпространението на ОМУ и МОЛВ и формулиране на предложения от специалисти в областта до изследователите относно темите на политиката, които заслужават най-много да бъдат обект на допълнителни изследвания.

— набелязване на значими въпроси в областта на неразпространението, контрола върху износа на оръжия и разоръжаването и проучване на решения на свързаните с тях предизвикателства.

— изготвяне на ориентирани към политиката доклади, заедно с набор от ориентирани към действия препоръки към представителите на ВП.

2.3 **Организиране на ad hoc семинари, съпътстващи прояви и експертни брифинги**

Цел и описание на компонента на проекта

Семинарите служат за консултации между Мрежата, Съюза и неговите държави членки, на ad hoc основа, както за „сканиране на хоризонта“/повишаване на осведомеността, така и за разглеждане на неотложни въпроси от дневен ред на политиката. Проявите осигуряват възможност на Мрежата, на държавите членки и на институциите на Съюза да установят контакт с целеви аудитории в рамките на Съюза и извън него. Те се допълват от писмени и устни експертни брифинги за ЕС и съответните органи на ЕС по всички въпроси, свързани с неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването, както и от съпътстващи прояви, организирани в рамките на ключови международни форуми като Общото събрание на ООН и срещи на държавите — страни по международни договори, или големи конференции по въпросите на неразпространението и разоръжаването.

Проектът предвижда организирането на максимум девет ad hoc експертни семинара или съпътстващи прояви с изготвяне на писмен информационен документ по темата. За фаза V:

— Семинарите ще бъдат присъствени, виртуални или в хибриден формат.

— В рамките на организацията на семинарите ще бъде възложено на експерти, свързани с Мрежата, Консорциума или, при необходимост, с други институти, да изготвят писмен информационен документ по темата на семинара. Тези информационни документи ще бъдат разпространени преди семинара като обща информация или след това с цел обобщаване на основните изводи.

— ЕСВД може да поиска и изготвянето на отделни документи вместо един писмен документ, посветен на темата на ad hoc семинара.

— Освен това проектът предвижда провеждането на устни (виртуални или присъствени) брифинги за ЕС, както и за CONOP, COARM и други органи на ЕС, според случая, от експерти, свързани с членовете на Мрежата или Консорциума и по искане на ЕСВД.

— Проявите, съпътстващите международни форуми, се организират от Консорциума и са присъствени или в хибриден формат.

Резултати от компонента на проекта

— обмен на анализи и проучване на решения на актуалните предизвикателства, свързани с неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването, между специалисти, прилагащи политиките на практика, и неправителствени експерти от държавите членки, както и специализирани служители от ЕСВД и институциите на Съюза.

— набелязване на важни въпроси и тенденции в областта на неразпространението и разоръжаването.

— изготвяне на ориентирани към политиката доклади, заедно с набор от ориентирани към действия препоръки към представителите на ВП. Тези доклади ще бъдат разпространени сред съответните институции на Съюза и държавите членки.

— достигане до целеви аудитории в рамките на Съюза и извън него.

— работа с правителства и изследователски центрове извън Съюза.

2.4 **Публикуване на 15 ориентационни документа на ЕС по неразпространението и разоръжаването (водещ институт: SIPRI)**

Цел и описание на компонента на проекта

Проектът предвижда да бъдат изготвени и публикувани поне 15 ориентационни документа. Те ще бъдат възложени от Консорциума и разработени предимно в рамките на Консорциума или Мрежата с цел да се постигне балансирано представяне и многообразие на виждания от гледна точка на тематичния и регионалния експертен опит, както и на равенството между половете. В поредицата ориентационни документи ще се търси и участието на специалисти от „следващото поколение“. Ориентационните документи ще обхващат теми, които са в рамките на мандата на Консорциума. Всеки документ ще предлага препоръки/варианти на политиката. Всички ориентационни документи ще бъдат публикувани на уебсайта на Консорциума.

Резултати от компонента на проекта

— засилен и всеобхватен политически диалог и диалог в областта на сигурността относно мерките за борба с разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, контрола на оръжията и разоръжаването, предимно между експерти, изследователи и представители на академичната общност, както и правителствата.

— повишаване на осведомеността, познанията и разбирането, от страна на заинтересованите участници от ЕС и извън него, в т.ч. гражданското общество, мрежата на Съюза от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението, изследователи и правителствата, по въпросите, свързани с политиките на Съюза в областта на неразпространението, контрола на износа на оръжия и разоръжаването.

— предлагане на политически и/или оперативни варианти на политиката на ВП, на институциите на Съюза и на държавите членки.

— принос за разработването на действия на равнището на Съюза в областта на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването, подпомаган чрез идеи, информация и анализи, като се използва широкият набор от солидни експертни познания, налични в рамките на Мрежата.

2.5 **Развитие и подобряване на образованието по въпроси на неразпространението и разоръжаването**

Компонентът на проекта се състои от следните дейности:

2.5.1 ***Непрекъснато актуализиране на инфраструктурата и курсовете на EUNPD за електронно обучение*** **(водещ институт: PRIF)**

Цел и описание на дейността на проекта

Тази дейност ще се съсредоточи върху разпространението и използването в световен мащаб на инструмента за електронно обучение, разработен в рамките на предходните фази. Понастоящем курсът обхваща 20 учебни единици по всички важни въпроси, свързани с неразпространението и разоръжаването. Фаза V ще се съсредоточи върху поддържането, актуализирането и разширяването на обхвата на обучителните единици на платформата на ЕС за електронно обучение по въпросите на неразпространението и разоръжаването чрез едновременно предлагане на различни езикови версии (с превод от човек или изкуствен интелект) и разширяване на възможностите за възприемане, например посредством добавяне на нови графични или интерактивни елементи. В зависимост от техническите възможности, предлагане на аудио версия на всички единици (в допълнение към съществуваните в момента анимирани подкастове, представящи само избрани елементи) въз основа на реч, генерирана от изкуствен интелект. Всички 20 единици ще бъдат редовно актуализирани, така че участниците в курса да работят с най-актуалните факти и данни.

Отново ще бъде обърнато специално внимание на достъпността, т.е. приспособяването за нуждите на потребители с увредено зрение или слух. Продължаването на работата и подпомагането на образователните институции ще даде възможност за лесно включване на електронното обучение в университетски магистърски програми и други образователни предложения и ще насърчи използването на курса за електронно обучение в световен мащаб.

Резултати от дейността на проекта

— поддържане, оптимизиране и актуализиране на съществуващия курс на EUNPD за електронно обучение, който обхваща всички значими аспекти на неразпространението и разоръжаването.

— разширяване на възможностите за получаване на материалите.

— установяване на контакт със и подпомагане на преподавателите при използването на образователните ресурси на Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването.

— установяване на контакт със и подпомагане на журналистите и младшите дипломати при използването на образователните ресурси на Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването;

— оказване на подкрепа за обучението по въпросите на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжията и разоръжаването, провеждано на университетски семинари.

— оказване на подкрепа за съчетаването на електронно обучение и традиционно обучение („смесено обучение“).

— по-добро задълбочено познаване на политиките на ЕС в областта на неразпространението и разоръжаването в целия Съюз и в трети държави.

— предоставяне на постоянно актуализиран отворен образователен ресурс за всички заинтересовани страни, участващи в научните изследвания и програмирането в областта на неразпространението.

2.5.2 ***„Педагогическа клиника“ (център за педагогически ресурси)*** **(водещ институт: PRIF)**

Цел и описание на дейността на проекта

Тази дейност е продължение на работата по подобряване на образованието по въпросите на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването в ЕС чрез разширяване и разнообразяване на базата от знания по тези въпроси в Европа и в световен мащаб и подкрепа за следващото поколение експерти и създатели на политики. До момента в резултат на обширно онлайн проучване беше установено, че в последно време в университети в ЕС са водени 114 курса в тази област. Със съответните лектори бе установен индивидуален контакт. В отговор на това бяха получени 43 учебни помагала, от които 21 бяха одобрени за публикуване. Тези 21 учебни помагала са достъпни на уебсайта на Консорциума.

Освен това бяха предоставени две референтни учебни помагала и кратки резюмета на ключови текстове. По време на фаза V на проекта не само ще бъдат компилирани допълнителни учебни помагала на европейски и северноамерикански университети, но и ще се постави акцент върху разширяването на търсенето към незападни страни. Статистическият анализ постоянно ще се усъвършенства и актуализира. На лекторите и преподавателите ще бъдат предложени допълнителни материали.

Резултати от дейността на проекта

— представяне на широк набор от програми на налични курсове на уебсайта на Консорциума за пример и вдъхновение.

— публикуване на статистическа оценка на съществуващите курсове, например по преподавани теми или теоретични подходи, включително относно равенство на половете, на уебсайта на Консорциума и представяне на оценката на конференции или семинари.

— актуализиране, в сътрудничество с университетски преподаватели, на „референтни учебни помагала“ за начинаещи учители.

— публикуване на кратки резюмета на изключително значими текстове на уебсайта на Консорциума.

2.5.3 ***Курс за повишаване на осведомеността относно разпространението*** **(водещ институт: SIPRI)**

Цел и описание на дейността на проекта

Тази дейност включва организирането на 6 курса за повишаване на осведомеността относно рисковете от разпространение и сигурността на научните изследвания за студенти в областта на природните науки и инженерните и технологичните дисциплини. Тя също така ще укрепи връзките между социалните и природните науки. По време на фаза V три от тези курсове ще бъдат присъствени и ще се организират в Стокхолм; три ще се проведат виртуално. По този начин се преодолява значителен пропуск, тъй като университетите много рядко предлагат такива курсове.

Резултати от дейността на проекта

— повишаване на капацитета на следващото поколение учени в областта на природните науки и други съответни области по отношение на инструментите и политиките за неразпространение;

— принос към целта на политиката на Съюза в областта на неразпространението чрез повишаване на осведомеността относно рисковете от разпространение, и сигурността на научните изследвания сред специалности, характеризиращи се с големи рискове от разпространение и с развитие на технологиите; както и относно възможностите тези рискове да бъдат неутрализирани чрез технологичното развитие.

— съчетаване на дистанционно обучение (електронно обучение) и обучение на място („смесено обучение“).

2.6 **Популяризиране на въпросите на неразпространението и разоръжаването сред младите жени и следващото поколение**

Проектът се състои от следните дейности:

2.6.1 ***Стажантска програма*** **(водещ институт: PRIF)**

Цел и описание на дейността на проекта

Чрез тази дейност ще бъдат осигурени за максимум 28 студенти или начинаещи професионалисти европейски стажове в областта на неразпространението и разоръжаването, всеки от които с продължителност до три месеца. Стажовете ще се организират и документират от Консорциума и ще съчетават участие в прояви и семинари, задания за четене и писане и интегриране на проекти. Всички институти, принадлежащи към Мрежата, отговарят на критериите за приемащи институти. Стажантите ще бъдат канени — доколкото е възможно — на конференциите и семинарите, организирани от Консорциума, които се провеждат по време на техния стаж.

Резултати от дейността на проекта

— подобрен капацитет по отношение на политиката и програмирането на неразпространението сред следващото поколение учени и специалисти, които я прилагат на практика.

— по-задълбочено познаване на политиките на Съюза в областта на неразпространението и разоръжаването.

— постигане на по-добро разбиране в трети държави на стратегиите, политиките и подходите на Съюза в областта на неразпространението.

— създаване на мрежи от млади специалисти и представители на академичните среди и улесняване на практическото сътрудничество.

2.6.2 ***Инициативата „Младите жени и следващото поколение“ („Young Women and Next Generation“)*** **(водещ институт: VCDNP)**

Цел и описание на дейността на проекта

Инициативата е вдъхновена от широко споделеното усещане, сред експертите и практикуващите специалисти в областта на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжията и разоръжаването, за наличие на възрастов и основан на пола дисбаланс, и има за цел да запознае студентите от първа, втора и трета степен на висшето образование с въпросите на неразпространението, контрола на оръжията и разоръжаването, да повиши осведомеността им и да ги насърчи да участват в прояви и семинари по теми от областта. По време на фаза V в рамките на инициативата ще продължи организирането на присъствени и/или на виртуални посещения в европейски университети с цел придаване на видимост на областта и предлагане на повече възможности за младите учени. Ще продължат да се организират уебинари по тематични въпроси, винаги с информация за кариерни възможности или перспективи за работа на младите хора.

За да се постигне по-широко участие на жените, по време на фаза V от проекта ще продължи изключително успешната менторска програма, в рамките на която 20 млади жени ще работят ежегодно с 20 ментори с цел оптимизиране на индивидуалните контакти, подобряване на разбирането за областта и предоставяне на съвети за кариерно развитие. Менторската програма ще се придружава от експертни сесии, социални прояви и семинари за подобряване на уменията, както и от възможности за лични срещи.

Освен това по време на фаза V някои виртуални прояви за изграждане на умения и капацитет ще бъдат отворени за лица на всички равнища на кариерно развитие, с което аудиторията ще надхвърли следващото поколение.

Резултати от дейността на проекта

— увеличаване на многообразието, приобщаването и експертния опит в сектора на неразпространението и разоръжаването, както и по-силен и по-разнообразен набор от бъдещи експерти по въпросите на неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването.

— по-добро разбиране на областта и съответните политики на ЕС сред представителите на следващото поколение.

— повишена осведоменост за възможностите младите учени и практикуващи специалисти, особено жените, да се ангажират по-активно в областта на неразпространението, контрола на оръжията и разоръжаването.

— засилване на връзките между младите учени/практикуващи специалисти, както и между тях и утвърдените експерти.

— засилен диалог с млади учени и практикуващи специалисти, заинтересовани да научат повече за областта и да навлязат в нея.

2.7 **Посещение на стипендианти по програмата на ООН по въпросите на разоръжаването в Брюксел (водещ институт: VCDNP)**

Цел и описание на компонента на проекта

Проектът предвижда, в рамките на програмата на ООН за стипендианти по въпросите на разоръжаването, организирането на 2- до 3-дневни учебни посещения в Брюксел с цел участниците да научат повече за ЕС, за неговите политики, начини на функциониране и институции. Графикът на посещението ще се вписва в европейския компонент на програмата за стипендианти. Програмата цели цялостно представяне на основните институции и органите на ЕС, определящи политиките, по-специално в областта на неразпространението и разоръжаването, и изнасяне на тематични презентации за работата на ЕС по тези въпроси, включително програмите за подкрепа в полза на трети държави.

Резултати от компонента на проекта

— подобряване на знанията за функционирането, институциите, политиките на ЕС и на тяхната видимост, както и на програмите в подкрепа на неразпространението и разоръжаването в трети държави.

— повишаване на експертния опит по въпросите, свързани с ОМУ и МОЛВ, в партньорските държави и в трети държави,

— засилване на сътрудничеството със Службата на ООН по въпросите на разоръжаването и принос към усилията в областта на образованието, полагани в рамките на програмата на ООН за стипендианти по въпросите на разоръжаването.

2.8 **Информационни и комуникационни дейности (водещ институт: FRS)**

Компонентът на проекта се състои от следните дейности:

2.8.1 ***Уебсайт, платформа на Мрежата и информационна дейност*** **(водещ институт: FRS)**

Цел и описание на дейността на проекта

По тази дейност се осигуряват средства за уеб хостинг, уеб дизайн, техническа поддръжка и непрекъснато актуализиране на уебсайта на Консорциума (https://www.nonproliferation.eu/) и на неговите профили в социалните мрежи. Членовете на Мрежата ще участват по-активно чрез цифровата платформа за сътрудничество, като общуват помежду си на форума, споделят своите ресурси и предстоящи прояви и подават актуална информация за своите експерти и своя институт. Уебсайтът, платформата на Мрежата и социалните мрежи също трябва да гарантират видимостта на ЕС. Фаза V ще се съсредоточи върху хармонизирането на различните комуникационни платформи на Мрежата и допълнително ще подобри разпространението на ресурсите, публикациите и дейностите на Мрежата, за да се повиши видимостта сред занимаващите се с политики общности и да се улесни сътрудничеството в областта на научните изследвания. Освен това:

— Публикациите, проявите и възможностите за работа на Консорциума и другите членове на Мрежата ще продължават да се популяризират на различните платформи.

— Конференциите, организирани от Консорциума, ще продължават да се популяризират и представят на уебсайта (работни документи, програми, презентации, видеозаписи на открити заседания, ако е целесъобразно).

— Възможностите за обучение по линия на Консорциума, включително курсът за електронно обучение, педагогическите ресурси, инициативата „Young Women and Next Generation“, възможностите за стипендии и стажове ще продължават да се популяризират в специален раздел на уебсайта.

— Ще се управлява платформа, на която експертните центрове по въпросите на неразпространението и разоръжаването могат непрекъснато да обменят своите независими становища и анализи по въпросите на разпространението на ОМУ и конвенционалните оръжия, включително МОЛВ.

— Редовният бюлетин ще продължи да включва раздел, посветен на интервюта, уводен текст, списък с публикации, новини за новостите в политиката на ЕС за неразпространение и разоръжаване, списък с покани за представяне на кандидатури за работа и новини от членовете на Мрежата.

2.8.2 ***Създаване на подкаст на EUNPDC*** **(водещ институт: (IISS-Europe)**

Цел и описание на дейността на проекта

Тази дейност предвижда продължаване на работата по стартирания по време на фаза IV подкаст на EUNPDC по тематични въпроси в рамките на мандата на Консорциума. Подкастът представлява предизвикваща размисъл поредица, която излага най-неотложните въпроси, свързани с неразпространението, контрола (върху износа) на оръжия и разоръжаването, включително теми, значими за разпространението на ОМУ и системите за тяхната доставка, както и въздействието на нововъзникващите технологии. Всеки епизод включва задълбочени дискусии с водещи експерти и практикуващи специалисти. По време на фаза V на проекта се планира подкастът, който ще се поддържа от IISS-Europe, да включва 36 епизода.

Резултати от проекта

— подобряване на осведомеността и познанията сред институциите на Съюза, държавите членки, гражданското общество и трети държави относно заплахите, свързани с конвенционалните оръжия, ОМУ и средствата за тяхната доставка, което би дало възможност за по-добро прогнозиране.

— повишаване на осведомеността, познанията и разбирането в рамките на гражданското общество, мрежата на Съюза от независими експертни центрове по въпросите на неразпространението и правителствата, по въпросите, свързани с политиките на Европейския Съюз в областта на неразпространението, контрола на износа на оръжия и разоръжаването.

— укрепване на експертния опит в областта на неразпространението, контрола (износа) на оръжия и разоръжаването, в частност в държавите, където той е недостатъчен, включително в трети държави, с акцент върху подкрепата за следващото поколение при създаването на знания в областта.